

nes contrarias supra relatas, ut secundum hanc conclusionem procedat prima opinio locum traditionis considerans, & secunda opinio procedat cum in loco venditionis adest res vendita & hac pro tertia conclusione, quid tamen, si nullibi tradatur ubi debetur, lex nostra nihil disponit & in hoc casu Lafarte *dist. capit. 4. num. 21.* debet Gabellam in loco contractus, sed hic praesupponit quid impossibile: nam siue venditor eam tradat, siue emptor eam capiat sua autoritate ubi eam capit censetur traditionem fieri & sic ibi solvetur Gabella. Quarta vero & ultima conclusio, cum limitatione, & sublimitatione sumitur ex quarta parte nostri text. incipienti a dicto *verf. mas si lo que se vende*, & est talis, scilicet, quod si res vendita mobilis & se movens non est in loco ubi venditio celebratur sed in alio diverso, venditur tamen, cum conditione quod in alio tertio & differente loco tradatur, Gabella debet solvi in loco ubi extabat res tempore venditionis, & hac conclusio colligitur usque ad *verf. Salvo si el lugar*, & ab inde usque ad *verf. T si el lugar donde*, ponitur limitatio & declaratio hujus quartae conclusionis, in hunc modum scilicet, ut procedat hac quarta conclusio, nisi locus ille in quo res extabat tempore celebratae venditionis esset francus & exemptus a Gabellis, tunc enim Gabella debetur in loco Regio ubi, & in quo tradita fuerit, quod si locus ille in quo traditio rei fit, non sit Regius sed domini alicujus particularis, ex quo Rex noster non recuperat Gabellas, Gabella solvenda est in loco regio proximiori loci illius de seniorio, ubi tradita res fuerit cum quadruplo etiam alibi Gabella soluta sit, & hac est sublimitatio & declaratio dicte limitationis, & incipit hac sublimitatio a *verf. T si el lugar donde*, ubi & iudicibus jubet legislator illius loci ubi tale quid accideret ut exequatur dictas penas in venditores & bona eorum pro Gabella illa & ejus quadruplo quasi lex praeviderit hunc contrahendi modum esse fraudulentum, & ut talem puniendum, ut sic fraudes cessent, & alii tercantur ab eis, & sic miror de Lafarte in *dicto capit. 4. num. decimono*, dicente legem hanc in hoc esse duram, & quod non percipit ejus rationem, & iis conclusionibus limitatione & sublimitatione remanet clarissima nostrae legis littera & materia, quae difficultatem in se videbatur continere & quam intricate voluit declarare Lafarte de *decim. vend. capit. 4. & Gironde, de Gabel. 6. part. numero vigesimo-sexto cum sequentibus pluribus*: Et ex hac sublimitatione in quantum in ea dicitur quod si venditae rei traditio est facienda in loco, de seniorio, ubi Gabella non compellit Regi, solvenda est in loco proximiori, deduco quod si in loco proximiori deduco, quod si in loco illo de seniorio, Rex percipit Gabellas, tunc ibi est solvenda & quadrupli pena cessat, quia tunc militat in hoc casu tertia nostri text. conclusio supra posita & cessat itidem fraudis suspicio, & ita voluit tenere licet intricatè Gironde, ubi supra numero *trigesimo - secundo*, & clarius Lafarte *dist. capitul. 4. numero decimo - octavo*, & nisi sic intelligas loqui, male & peccatam loqueretur, vel intelligendus est, cum res illa erat sita & tradita in loco de seniorio, tempore venditionis, vel in loco libero a Gabella, quia tunc nulla Gabella

debetur, eo quod in hoc casu cessat fraudis suspicio, & cessat dicta in quarta conclusio. & limitatione ac sublimitatione ejus, quia contrahentes non contraxerunt hac conditione ut res illa traderetur alio & tertio loco quam ubi erat vel ubi venditio facta fuit & sic cessat dispositio nostrae quartae conclusionis. Et ex supra dictis inferitur ad decisionem questionis propositae per Lafarte in *dist. cap. 4. num. 15.* puta si ego existens in iis Regnis vendam tibi praesenti siue ambo siue alteruter nostrum Regnicola vel forensis simus, vendam inquam, rem aliquam siue mobilem siue immobilem, quam in alio Regno & habere ubi Gabella ex hujusmodi venditionibus Regi nostro non penditur, veluti existente in Aragonia, Portugalia, aut Gallia in eumque locum rei traditio destinatur, an debetur Gabella, & inquit ibi Lafarte, hunc casum non esse decisum per nostram legem, inquit tamen ipse Gabellam talis rei debet in hoc Regno, ubi contractus fit, & quod non attenditur traditio in quo salva ejus pace fallitur in duobus, primo in dicendo casum hunc non decidi per nostram legem, decidit enim, in *verf. Pero si en un lugar se vendiere la cosa mueble o se moviente que estuviere en otro mandamos que entregandose en el lugar do estuviere se pague alla la alcavala*. Quid ergo clarius disponi potuit casus noster. Secundo fallitur in quantum dicit in nostro regno solvendam Gabellam etiam si tradatur res illa in loco illo extraneo ubi erat tempore venditionis nam utique ibidem debetur Gabella, ex text. nostro expulso, sed si ibidem nulla Gabella debebatur, quia locus exemptus erat, nulla debetur Gabella ibidem neque in nostro Regno, nisi fraus circa hoc intervenisset, quod si res esset immobilis clarius esset ibidem deberi ex *l. 9. infra eod.* si locus non esset exemptus, quod si exemptus esset, nulla deberetur, sicut e contrario si in Germania fieret venditio rei mobilis vel immobilis existentis in Hispania ibi Gabella debebatur & ibi traditio fit, rei illius tunc utique & debetur in Hispania Gabella non vero in Germania etiam si Germania esset libera a Gabellis ex dictis per Tiraquel. de *retract. Linag. §. 1. glof. 2. num. 48. & 49.* & sic meo videri male loquitur circa hoc Lafarte *dicto num. 15. nec lex 1. supra isto tit.* aliquid ei opulatur, quia solum providet de Gabella solvenda, non vero in quo loco solvatur, de quo specialiter in *l. nostra & in dict. l. 9. infra eodem* providetur, & sic ibidem ipse Lafarte in *num. 12.* idem concludit de civitate ad civitatem nostri Regni, quasi sibi contrarium cum eadem in utroque casu procedat ratio ex dispositione legis nostrae, neque ulla quoad diversa Regna possit dari ratio differentiae, ut fit aliud, quam ipsemet asserit in *illo num. 12.* in duabus civitatibus in regno nostro existentibus.

Ibi, *Entregando se en el*, verba haec apponuntur solum modo ad sciendum quomodo in loco rerum mobilium, & se moventium sit solvenda Gabella, non vero ad denotandum an requiratur traditio rerum venditarum ut Gabella debeatur, nam non requiritur, sed statim quod de pretio conventum est inter partes est celebrata venditio & debetur Gabella & peti potest non expectata traditio. *in hoc tit. remanet dictum, & tenuit. Tiraquel. de retractu Linagiel. §. 1. glof. 2. num.*

59. & ita intellexit verba haec nostrae legis & bene Lafarte, ubi supra *dist. cap. 4. num. 13.* etiam si relati per Tiraquel. ubi supra *num. 48. & 49.* & Pelaez de *majorat. 4. part. quest. 24. num. 4.* velint ut Gabella deberetur ex mercibus venditis esse necessariam traditionem talium mercium.

IN LEGEM SEPTIMAM.

- 1 *Consuetudo antiqua plurimum debet attendi in vectigalibus solvendis.*
- 2 *Obligatus tradere par caponum debet eos tradere vivos.*
- 3 *Statuto statum quod de qualibet bestia solvatur Gabella intelligi debet de viva non vero de mortua.*
- 4 *Gabella an solvatur de agnis sicut de ovibus simul venditis.*
- 5 *Gabella solvenda est de qualibet venditione rei pluris vendita.*
- 6 *Gabella an debeatur de carne vendita in macellis.*

SUMMARIUM.

Carnifices Hispanensis civitatis & ejus Archiepiscopus, vel Episcopus de Cadix retineant apud se Gabellas armentorum vivorum, quae emerint, quam solvere tenentur Gabellaris loci illius ubi carnifices sunt & idem in quibuslibet carnificibus disponit. *l. 6. cum duabus sequentibus tit. 19. infra eodem ubi asserimus legem nostram non corrigi per illa.*

Ibi, *con la costumbre antigua*, quae plurimum debet attendi in vectigalibus solvendis & ut per Fran. Becium *consil. 96. num. 1. cum seq.*

Ibi *De los ganados vivos*, superflua videntur haec verba: nam qui obligatus est tradere par caponum debet eos tradere vivos & ut per DD. maxime Deci. *num. sui & Jaf. num. in fin. in l. quod se mihi. ff. si cert. ex quo ibi inquit Jaf. quod si stante statuto quod de qualibet bestia solvatur Gabella intelligitur de bestia viva, & non vero de mortua, & Berthachin. de Gabel. 1. num. 8. princip. partis num. 9. argum. l. qui decem §. si. ff. de solutio. sed ut evites superfluitatem dic quod ille §. si. loquitur in servo vel bestia, quae post mortem nullius sunt momenti, ideo de vivis intelligitur, lex autem loquitur nostra de armentis, quae post mortem sunt utilitatis, non vero in vita, ut inquit Deci. ubi supra, & quia non possit dubitari an lex nostra de armentis mortuis loqueretur expressit de vivis, & ne itidem intelligeretur, quod loquendo de vivis excluderet carnem mortuam vendibilem ideo infra etiam de mortua carne loquitur, & exprimit, sed an de agnis sicut de ovibus simul venditis solvatur Gabella & vide Gironde de Gabel. *S. p. n. 8. 9. & 10.**

Ibi, *No embargante que en ellos no se aya celebrado la venta*, verba haec contradictionem faciunt verbis supra positis a lege nostra, ubi, *Que compraran los dichos ganados*, nam si emere praesupponit lex nostra, quo modo in ijs verbis dicit, *no embargante que en ellos no se aya celebrado la venta*, ergo ante venditionem debetur Gabella, & retinenda est armentorum vivorum, praesertim quod haec verba non apponuntur in contextura. *l. 84. quaterni* a quo ista sumpta est, & nescio

qua de causa aut ratione verba haec apposta fuerint, nisi fortassis procedant quoties dominus armentorum & carnifex traxerint de emptione eorum, & antequam de pretio convenirent occidit eos ipse carnifex pro implemento obligationis publicae de la *carniceria*, & post eis occisis & venditis convenirent inter se de pretio eorum carnifex ipse & dominus armentorum, tunc enim nimirum si debeatur Gabella ipsorum vivorum & etiam carnis eorum mortuae & venditae, & quod interim jubeat lex nostra & julle quod retineat in se Gabellam ipse carnifex, & nisi sic procedat lex nostra ego non invenio quae fuerit ratio horum verborum.

Ibi, *De mas del alcavala, que ovieren de pagar de la carne muerta*. Sed cum pluries dictum sit quod de eadem re non debet solvi duplex Gabella, quomodo hic de vivis armentis, & de carne eorum vendita debetur altera Gabella, & dicendum est, quod verum est non deberi solvi duplicem Gabellam, ex eadem emptione & venditione intellige, sed ex diversis emptioibus & venditionibus etiam ejusdem rei & solvenda est de unaquaque venditione, & sic in practica quotidie videmus & est certum vide per Lafarte de *decim. vend. cap. 13. num. 2. & 3.* ubi ponit rationem, & an deberetur Gabella de carne vendita & in macellis dubitabant DD. relati per Gironde, *6. de Gabel. 8. part. num. 28.* sed jam nulli dubium quin debeatur.

IN LEGEM OCTAVAM.

- 1 *Gabellam debet solvere venditor rei alienae si ut suam vendit, non vero Dominus rei non approbantis venditionem.*
- 2 *Gabellam an debeant mulieres nuptae vendentes sine licentia mariti.*
- 3 *Administratores vel venditores rei alienae regulariter non tenentur in se retinere Gabellam, nisi in casibus a jure expressis.*
- 4 *Statuto an fieri possit quem ob alterius culpam puniri.*

SUMMARIUM.

Tabernarii vendentes vinum alienum retineant Gabellam ut eam solvant illi vel illis quibus solvenda est sub nostri text. penis, licetque Gabellario ab eis recuperare Gabellam, vel a domino vini venditi.

Ibi, *& dueño de la causa vendida vendiéndose en su nombre es obligado a pagar el alcavala y no el que la vende*. Hic habes text. probantem alumprium quod in legibus praecedentibus tanquam verum proposuimus scilicet quod vendens rem alienam nomine domini, non ipse, sed Dominus tenetur solvere Gabellam, & a contrario potest hic sumi argumentum quod si quis rem alienam ut suam vendat, ipse venditor tenetur solvere Gabellam non vero dominus & rei ipsius, non approbans venditionem & utrumque ex text. nostro sic considerato probatur clarissime, & verum hoc esse judico & tradit Lafarte de *decim. vend. c. 15. n. 4. 5. 7. & 9.* & alibi remanet dictum.

Ibi, *O mngerer*. Sed quid si sint nuptae & tenentur ad hoc, & videtur non teneri, nam mulio-

SUMMARIUM.

Bonorum immobilium ubi Gabella solvenda est.

Ibi, De los bienes rayzes. Et sic de immobilibus, quid tamen erit de censibus, vel fructibus pendentibus in fundo vel arboribus nondum avulsis, & de iuribus & actionibus diximus late in l. 5. glos. 1. supra isto tit. & lib. & intellige etiam si bona sunt in locis de señorio ut per Gironda de Gabel. 6. parte num. 28. ubi idem dicit si locus ille sit liber à Gabella, nam & tunc locus ubi sita sunt bona considerabitur ut Gabella non debeatur, si liber est locus ille à Gabellis, & faciunt dicta per Tiraque. de retract. linag. §. 1. glos. 2. n. 48. & 49. Ibi, Con que, hæc est limitatio principalis conclusionis nostri text. & sic ad alium vel locum non est extendenda, quia limitatio ultra eam limitatum non procedit, maxime cum in favorem loci alicujus limitatio procedit, tunc est clarior ad alia loca non extendi legem nostram, & aliqua dicta Lafarte de decim. vend. cap. 4. num. 29. & 30.

IN LEGEM DECIMAM.

1. Venditiones aut permutationes an fieri possint coram publico tabellione loci ubi bona sita sunt, si ibidem non adsint tabelliones del numero.
2. Fisco potest Gabellam edere tenetur res instrumenta, & Gabellario ibidem & 3.
3. Verba, empenamientos, nostri text. quomodo intelligantur, num. 4. & 5.
4. Quadrupli pena nostri text. cui est applicanda n. 6.
5. Gabella statim empzione facta peti potest, & solvenda est, non expectata dilacione temporis, n. 7.

SUMMARIUM.

Venditiones & permutationes bonorum immobilium sunt coram tabellionibus del numero, locorum ubi bona immobilia existunt, quod si ibidem tabellio non adsuerit, sunt coram tabellione publico loci realengii propinquioris existentis & contenti in arrendamiento illo loci illius ubi non adest tabellio, & quod nulli alii tabelliones Regii vel apostoli recipiant tales contractus, sub pena privationis, & solutionis Gabelle cum quadruplo. Et quod tabelliones prestent Gabellario copias venditionum & permutationum secundum quod hic disponitur & sub eius pena, & iudices ad hoc eos compellant.

Ibi, Las leyes de nuestros Reynos, quæ sunt l. 1. & 2. tit. 25. lib. 4. ubi aliqua diximus.

Ibi, Se hagan ante los escrivanos del numero de las ciudades, villas y lugares donde y en cuyo termino estuvieren las heredes que se vendieren, hæc est nostræ legis principalior dispositio, & decisio quam in hoc allegat Gironda de Gabel. 6. parte num. 29. & alii nostri Hispani de hac materia loquentes, & nostræ legis iusta ratio est, ne detur occasio fraudandi Gabellas, si bona alibi sita, & in alio territorio vendantur in diverso territorio, quas venditiones vel permutationes facilius Gabellarii locorum ubi extant bona ignorent possunt, & perdere eorum Gabellam.

Ibi, O si no ovieren escrivano de el numero que se haga ante escrivano publico, verba hæc facili-

1. Gabella bonorum immobilium in loco ubi sunt sita est solvenda, quod si locus sit liber à Gabellis non debetur.
2. Lex nostra ad alia loca quam in ea expressa non est extendenda.

IN LEGEM NONAM.

Ibi, En qualquier tiempo, in contextura antiqua

liter intelliges, si tabellionem numerarium etiam publicum esse intelligas, prout est, sed ideo vocatur numerarius, quia ibidem adsunt alii tabelliones tot numeris, sed si alius quam unus non existeret, quia iste solus numerarius dici non potest, inquit lex occurrendum ad tabellionem publicum loci proximioris ut hic vides, adest tamen difficultas, quid si in loco illo ubi bona sunt, non adest numerus tabellionum, adest tamen publicus tabellio examinatus & approbatus in regio consilio, poterit ne coram eo fieri scriptura venditionis aut permutationis, neque erit necesse recurrere ad tabellionem publicum loci proximioris, & crederem sine dubio quod sic, quia sicut sufficit tabellio publicus loci ipsius ubi extant bona licet non sit de numero, eo quod ibidem non sunt alii de numero tabelliones, item & sic probatur ex l. 1. tit. 25. lib. 4. supra ibi, pero que en las aldeas, dum tamen secundum legem nostram non sunt tabelliones Regii aut notarii Apostolici, iis enim prohibetur per legem nostram quoad ejus materiam.

Ibi, Que ningunos otros escrivanos Reales ni Apostolicos. De quibus diximus in rubrica tit. 25. lib. 4. supra, qui quidem non possunt se in iis conficiendis scripturis intrmittere, ut ibidem dixi.

Ibi, So pena de privacion de sus officios. Hæc clausula, meo videri, solum refertur ad proximiorum dispositionem, scilicet, dum prohibetur, tabelliones Regios & Apostolicos, se circa hæc intrmittere, ita ut ij si aliud faciant incurrant privationem hanc officiorum, non vero referatur ad primævam nostræ legis dispositionem, ubi dispositum fuit venditiones & permutationes rerum immobilium faciendas esse coram tabellionibus loci, ubi bona sita sunt, quia cum hæc sint differentes dispositiones ab illa, ne scilicet, tabelliones Regii vel apostolici, se circa hæc intrmittant, ad proximiora pena hæc referenda est, non vero ad remotiora, ex dictis in l. 1. C. de iis quib. ut in dict. & in aliis pluribus locis, & quia sic videmus declaratum per praxim ordinariam: nam coram tabellionibus publicis & numerariis aliorum locorum & territoriorum, quam ubi bona extant sunt quotidie hæc scripturæ venditionum, & permutationum, & nunquam vidimus eos hoc neque aliâ penâ ob hoc puniri, licet male faciant, & deberent aliqua puniri penâ, ut tenorem & dispositionem nostræ legis non frangerent, neque ei contravenirent, & ut solverent Gabellam Gabellario loci bonorum si soluta non esset, & hæc mea consideratio corroboratur ex dictis in l. 19. istius tit. num. 9.

Ibi, T que los dichos escrivanos ante quien los dichos contratos passaren, non intelligas ex iis verbis & dispositione nostri text. imponi necessitatem venditoribus & permutatoribus bonorum immobilium ut teneantur omnino coram tabellionibus instrumenta & scripturas horum bonorum facere, ut Gabella debeatur sed quod in casu quo velint ut fiant, serventur nostri text. forma & dispositio, nam etiam sine scriptura poterunt vendere & permutare hic bona immobilia quæ alibi habent solo eorum verbo & consensu, vel cum sedula privata, ut optime advertit La-

farte de decim. vend. cap. 18. num. 70. & debetur Gabella, ut inquit Per. Navarra. de restit. l. 3. cap. 1. num. 241. cum 4. sequentibus.

Ibi, Sean tenidos de dar copia. Cum tabellionibus loquuntur hæc verba, sed idem erit cum partibus debentibus Gabellam; nam ad petitionem Gabelliariorum compellentur edere instrumenta venditionum & permutationum ut videatur quamné debeant Gabellam nam sicut fisco petente Gabellam, tenetur adversarius edere instrumenta, ut ex l. 3. C. de edend. explicat Jaf. in l. 1. num. 7. & 8. eodem tit. & Marcus Ant. Petegrin in tracta. de privil. fisci. lib. 7. tit. 3. num. 11. pag. 402. ita etiam editio hæc fieri debet Gabellario qui in iure fisci succedit, ut in proposito nostræ legis notat Lafarte de decim. vend. capitulo decimo - octavo. numero 13.

Ibi, T empenamientos, Lafarte in dicto tractatu de decim. vend. capitul. 10. numero quinto, dubitat & bene, quomodo de pignoribus loquitur hæc lex, cum de eis nulla debeatur Gabella, non enim sit alienatio neque venditio rei pignoratæ, & sic Gabella non debetur, ideo dicit ipse legem nostram intelligendam esse de censu constitutione & reali pignoratione, aliter enim absurditatem contineret. Sed hic intellectus non quadrat, quia si intelligimus de censu redimibili, hæc venditio reputatur, & non pignoriatio, & sic Gabella debetur, sed si intelligimus de censu emphyteusi de eo Gabella non debetur, quia non est venditio, sed locationi potius assimilatur, ut secundum text. in l. 28. parte quinta, titulo octavo, ideo inquit ipse Lafarte, quod possunt intelligi hæc verba quod in eis & in nostra lege solum jubetur tabellionibus, ut omnium illorum contractuum copiam præbere Gabellariis teneatur, non quia ex omnibus Gabella debeatur, ea enim specialibus legibus diffinita est ex quibus contractibus esse potest aliqua vel occulta venditio seu permutatio sub alterius contractus titulo & nomine celebrato in fraudem Gabelliariorum, prout advertit lex sequens, atque ideo nedum eorum contractuum ex quibus planè Gabella debetur, sed generaliter omnium aliorum contractuum in quibus fraus similiter adhiberi potest, jubetur tabellionibus copiam præbere Gabellariis, & hic verus & genuinus horum verborum, empenamientos, intellectus est, nam & potest pignori tradi res sub iusto pretio, & conveniri inter dominum rei, & illum, qui in pignus eam accipit, quod nisi intra certum tempus expignoret, remaneat empti iusto pretio, & arbitrio boni viri ex l. si fundus §. fin. ff. de pignoribus. text. in l. 41. titulo quinto, & leg. 12. titulo decimo-tertio, part. quinta, vel quando ita pro tanto pretio pignoretur quod nulla esset certa spes luitionis, tunc enim quia fraus præsumi posset dando in pignus rem pro omni eo, quod valet, non nominando, neque dicendo quod eam debebat pro illo pretio, nimirum si lex nostræ etiam pignorationum instrumenta edere jubeat, ut videant Gabellarii an fraus aliqua lateat sub nomine pignoris & petant jus suum.

Ibi, En qualquier tiempo, in contextura anti-

qua tempus hoc limitabatur, hodie ex lege nostra in quocunque tempore pateat & verificetur, tabelliones iustas & veras ac omnes copias non tradidisse Gabellariis, tenentur pro Gabella non datorum cum quadruplo, ut advertit Lafarte, de decim. vendit. cap. 18. num. 71.

Ibi, Que el alcavala que montare en lo tal pague los dichos escrivanos con el quatrovanto. Sed cannam hæc solutio faciendæ est, die fisco, Gabellario, vel conductori Gabellarum, nam illi est applicanda Gabella & quadruplum qui damnus & passus est, ut apparet ex dictis per Avendaño capitulo septimo pres. num. 4. in prin. libro primo. & ex vers. nostra legis supra posito, Tõ pena de privacion de los officios, y de pagar el alcavala con el quatrovanto arrendador, probatur clarissimè.

Ibi, Por no ser acabada la paga, non enim pro Gabella recuperatione à venditore solvendæ vel ab alio à quo debetur, est expectandum tempus solutioni constitutum pecuniarum pro re vendita promissarum sed statim peti potest Gabella & emptione facta ut in hoc titulo remanet dictum, & ideo iuste jubet lex nostra tabelliones non excusandos dare copiam scripturarum, venditionum & contractuum Gabellario, etiam si dicant debiti principalis nondum esse terminum impletum, ut ad nostram legem notat Lafarte ubi supra capitulo 6. num. 27.

IN LEGEM UNDECIMAM.

- 1 Fraudatores Gabellarum iustarum ad restitutionem tenentur.
- 2 Gabella non debetur ex donationibus, nisi ne ibi.
- 3 Fraus non fit hoc vel illo modo contrahendo nisi ratione evitanda Gabella simulatur contractus.
- 4 Fraus quibus modis fiat, & quomodo probetur.

SUMMARIUM.

Judices tenentur ad petitionem Gabellariorum facere informationem super fraudibus commissis ad occultandas Gabellas.

Ibi, Defraudar mietras alcavalas, quod nulli licet facere & malitias & fraudibus non est utendum præsertim contra Regem & ejus Gabellarum conductores, imo fraudatores vectigalium & Gabellarum iustarum, ad restitutionem tenentur, & ut in hoc dictum est titulo, & tradit Lafarte de decim. vendit. capitul. 18. num. 36. & Gironda de Gabel. par. 12. n. 6. & 7.

Ibi, Haçe que los contratos de venta suenen donaciones. Hic est text. probans quod ex donationibus non debetur Gabella, nisi fraudulenter fiant, & simulando esse donationem id quod est vera venditio, ut notavimus in l. 2. glossa magn. supra isto titulo. & libro 2. tenentur tamen Gabellarii fraudem probare: nam alleganti fraudem vel dolum incumbit onus probandi, ut est text. in l. quorries. §. qui dolo. ff. de probatio. etiam si alteri fiat præjudicium ut per Francisc. Becium. conf. §. 2. num. 25. licet per præsumptiones probetur, ut ibi per eum, n. 43. & iterum consilio Isepuagesimo. secundo. n. 20 & in aliis pluribus consiliis & locis ordinariis, quæ longum esset referre,

inquit tamen Lafarte de decim. vendit. cap. 2. num. 37. quod fraus non fit hoc vel illo modo contrahendo nisi ratione evitanda Gabella & principaliter fiat, quod est bonum verbum ad excusandos reos de fraude accusatos, & de fraude, quibus modis fiat & quomodo & probetur in 4 Gabellis, latè tradit Gironda in tractatu de Gabel. 22. parte per totam.

IN LEGEM DUODECIMAM.

- 1 Quibus Gabellariis unius aut alterius temporis solvenda est Gabella.

SUMMARIUM.

Gabella herbarum Magistratus de Calatrava quomodo & quando solvenda sit.

Ibi, T se ayas de demandar y demanden en el año que los dichos ganados entraren aberoaiar, en las dehesas no embargante que la avencia de la tal alcavala se haga en el otro año siguiente. Hunc text. considerat Lafarte in capitulo. n. 11. de decim. vendit. ad hoc quod ad petendam Gabellam & recuperandam tempus contractus inspicendum est, ita ut sint præferendi Gabellarii illius temporis pro Gabella ista Gabellarii & illius alterius temporis quo de Gabella convenitur.

IN LEGEM DECIMAM-TERTIAM.

- 1 Gabella debetur ex herbis venditis.
- 2 Gabella fructuum jam demonstratorum venditorum debetur, secus vero, si non essent demonstrati ut ibi, nisi aliud esset de consuetudine ut ibi.

SUMMARIUM.

Usque ad quod tempus Gabellarii herbarum possunt earum petere Gabellam.

Ibi, hasta fin del año de las salidas de los ganados y no den de en adelante, lex hæc generalis est, ita ut in omnibus partibus, in quibus herbarum debetur Gabella per ejus conductores sit solvenda intra tempus à lege nostra descriptum & non ultra, & sic lex præcedens, quæ disposuit quibus Gabellariis debeatur Gabella herbarum Calatravæ declaratur per nostram, imo addat nostra illi, quod illam Gabellarii quibus competit petant, intra legis nostræ terminum, & non ultra, & ita colligebatur clarior ex contextura antiqua in qua lex nostra erat etiam inserta, & nunc divisa est ut peream declaratur lex præcedens, & generalis lex nostra sit ad omnia loca, in quibus Gabella Herbarum debetur, & solvenda est, & legem nostram ad hoc allegat Guierrez consilio. 19. numero tertio, & eo relato Gironda de Gabel. 4. paræ §. 2. num. 17. & habes hic text. probantem ex herbis venditis deberi Gabellam, & idem desumitur ex leg. 9. tit. 18. infra isto libro, quæ jura ad hoc allegat Gironda de Gabel. 8. paræ. num. 21. ubi num. 23. inquit hoc declarari per cap. 26. in novis Gabellarum punctationibus, ut procedat quoties

in macellis minutatim vendantur, ubi num. 2. quia si macellum est liberum.

SUMMARIUM.

Carnifices carnis mortuæ debere Gabellam, & ipsius Gabella certo in tempore præbere rationem, etiam si pro aliis carnes mensurentur sub certa panna, disponit lex nostra.

Ibi, De la carne que mataren, idem disponit lex. 7. supra eodem, ubi aliqua diximus, Sed an de piscibus & carnibus, quæ minutatim venduntur in macellis Gabella & debetur pro utraque parte allegantes indecimum Reliquæ Alberi. & Francisc. Lucan. relati per Gironde. in tract. de Gabellis. 8. part. num. 27 ubi num. 28. inquit desum, quod debetur per l. 32. tit. 19. infra hoc lib. & lex nostra est etiam ad hoc clara, & dicta. l. 7. supra eodem, & ex l. 16. sequente item disponitur. Quæ quidem lex. 16. est ampliativa nostræ legis. 15. & similitur, ut procedant, etiam si caro illa mortua non sit ipsorum carnificum, sed aliorum pro quibus eam mensurantur & idem videtur dispositum in l. 7. supra eodem, quæ licet in carnificibus locorum particularium loquatur per, nos tam l. 16. ampliatur ad carnifices quorumcumque locorum, ut idem in eis, quod in tabernariis vinum aliorum vendentibus disponitur, dicendum sit, secundum quod in l. 8. dispositum habemus. Et quid si macellum est liberum, & vide Girondam. de Gabellis. 6. part. num. 40.

IN LEGEM DECIMAM-SEPTIMAM.

- 1 Dicitio, qualquier, omnia includit, & nihil excludit, nisi aliud ex mente disponentis constet, ut ibi.
- 2 Gabella non debetur ex venditis alio in loco quam habitationis, dum tamen in tali venditionis loco non sit publicata franquisia in toto vel in parte.
- 3 Intellectus nostra legis & l. 4. tit. 20. infra eodem, in dict. num. 2. ponitur.
- 4 Fabricantes pannos tenentur eos registraré arrendatori Gabella illius, ut ibi.

SUMMARIUM.

Qui in domibus suis per viam negotiationis operationem pannorum habuerint, tenentur, eorum solvere Gabellam, & registraré pannos Gabellario, etiam si dicant, quod extra populum illos vendiderint in aliquibus feriis & mercatis, vel in aliis quibuslibet locis sub nostri text. panna, nisi testimonio fide digno demonstraverint intra triduum, se in illis locis Gabellam solvisse, si in locis realensis venditiones celebraverint, secus si in locis de lehorio, ubi fit gratia & quita, quæ non est inserta in libro de los salvados. Et hoc summarium totam legis continet contexturam, & assumitur secundum verum, & genuinum nostræ legis sensum.

Ibi, Que twieren por traco obras, y hazer picotes sayales frisas, ponderanda sunt hæc verba, nã ex eis colligitur clare legem nostram loqui in sua

ties tempore venditionis herba est jam demonstrata, secus vero alias, & ibidem ipse Gironda idem intelligit in castaneis, glandibus & aliis fructibus terræ ut eorum debeatur Gabella si tunc temporis erant & fructus demonstrati, aliter enim esset locatio & non venditio, ut latè advertit Ripa de peste. tit. de privil. contract. caus. pestis, num. 46. cum plur. sequentibus, & sic est tenendum nisi aliud de consuetudine antiqua esset receptum, & declaratum, nam tunc illud servabitur, prout vidi in aliquibus locis servari, licet in aliis non servetur.

IN LEGEM DECIMAM-QUARTAM.

- 1 Gabella quomodo & quando debeatur de medicamentis pharmacopolarum, & num. 2.

SUMMARIUM.

Pharmacopola de omnibus rebus Gabellam solvere tenentur, nisi de aliquibus aliud sit infra dispositum.

Ibi, Pague alcavala, intellige nisi sint de illis, quæ Medici solent infirmis præbere, & eis ordinare, & de aliis specificatis hodie per pragmaticam Ferdinandi & Elizabeth anno 1493. quæ nunc descripta est in quaterno noviter addito ad Recopilationem nostram, quæ quidem pragmatica immediate post legem nostram inserta jam est, de qua meminit Lafarte, de decim. vendit. cap. 20. 72. & 73. ubi licet confuse legem nostram procedere dicat, clarissima tamen est ejus dispositio, nam duas regulas constituit, Prima est, quod de medicamentis compositis ibidem designatis, quæ facta sunt pro infirmis & dolentibus, non est solvenda Gabella. Secunda regula est, quod & de aliis medicamentis etiam simplicibus, quæ medici infirmis, & dolentibus jubent præstari, nulla itidem debetur Gabella. Et sic resolute habes, quod tam de compositis, quam de simplicibus pro infirmis & dolentibus gestis & preparatis pro medicinis infirmorum & dolentium nulla debetur & Gabella per Pharmacopolas, sed de aliis rebus solitis præberi sanis utique eam debeant, & hoc est, quod in summa dicta pragmatica clarissime disponit, quidquid dicat Salazar, de usu & consuetudine cap. 4. n. 55. nisi eum sic intelligas.

IN LEGEM DECIMAM-QUARTAM.

- 1 Pharmacopola de quibus rebus, & consecutionibus Gabellam solvere tenentur.

SUMMARIUM.

Pharmacopola de quibus rebus & consecutionibus debent solvere Gabellam.

Ibi, otro si. Hunc ego. §. inserui referendo eum & declarando, super hac eadem lege 14. & nunc ei additur, quia in Recopilat. hæc nostra non erat insertus. §. hic quia. ibi illum declaravi.

IN LEGEM DECIMAM-QUINTAM.

- 1 Gabella an debeatur de piscibus & carnibus, quæ

sua principali dispositione in iis personis que per viam negotiationis habent pannorum operationem, quasi secus in illis, que non operantur ea, sed emunt pannos factos & in domos suas mittunt ad vendendum foras, in iis enim personis non loquitur lex nostra, & sic extra casum suam non extendenda, nisi concurreret casus. l. 2. & 4. tit. 20. infra eod. nam tunc & si tenerentur penis harum legum. 2. & 4. si earum dispositionibus contravenirent, de quibus & in lege fit mentio, etiam quoad hos pannorum operatores & fabricatores. Et nostræ legis meminit Girona, de Gabel. 6. parte. num. 35. cum seq. ubi ex l. 6. supra eod. aliud dicit esse de pannis, quos navigatione ad Hispanensium civitatem mercatores vendendos vehunt, quoniam de iis Gabella Hispani debetur: quamvis alio vendantur loco, & antequam Hispaniam perveniant, secundum tenorem d. l. 6.

Ibi, *T o r o s qualesquier panos*, universalis hæc, qualesquier, declarat illam dictionem, *otros*, ut non solum de similibus sed etiam de dissimilibus pannis lex nostra loquatur, & sic in fabricatoribus & operatoribus quorumcumque pannorum eos facientibus negotiationis causa, nam dictio hæc, *qualesquier*, omnia includit, & nihil excludit, ut diximus in l. 7. n. 1. tit. 3. & in l. 2. n. 2. tit. 6. & in l. 2. tit. 11. n. 1. & 2. & in l. 7. tit. 8. n. 56. lib. 5. supra, nisi aliud ex mente disponentis constaret.

Ibi, *En algunas ferias y mercados*, intellige de non salvatis & insertis in libro, de los salvados, y excusados, in quibus feriis & mercatis franchisia fit per concilia, vel dominos ipsorum populorum, in iis enim locis si venderint pannos, vel ad vendendum eos ibidem portaverint, debent Gabellam in loco à quo eos extraxerunt, secus verò si ferie & mercata illa essent de salvatis, vel si non essent nulla ibidem franchisia fiebat, tunc enim monstrando testimonium in lege nostra descriptum nulla deberetur Gabella, ex pannis ibidem venditis, neque solvenda erit in loco à quo extracti fuerunt ut apparet ex fine legis nostre & ex l. 2. & 4. tit. 20. infra isto lib.

Ibi, *T en otras partes qualesquier*, verba hæc omnino ex disponentis mente & voluntate restrictè intelligenda sunt, non vero ita universaliter, sicut diximus intelligi hæc verba in principio legis nostre posita, nam hic restringuntur ex mente legis nostre ut hæc verba intelligantur, de aliis locis, in quibus licet ibi non fiant ferie & mercata, tamen est publicata franchisia aliqua, non vero intelligantur hæc verba in locis ubi non publicatur franchisia, ferie, mercata franca in toto vel in parte, in iis enim si trahatur testimonium de quo lex nostra dicit, non debet Gabellam venditor in loco domicili, & quòd ita sit colligitur, ex fine nostre legis & ex dict. l. 4. tit. 20. infra eodem, & ex vers. sequente, *salvo si dentro de tres dias*, ubi dicemus.

Ibi, *Salvo si dentro de tres dias*, limitatio hæc, non refertur ad proximè præcedentia verba, ubi de feriis & mercatis dicitur, sed ad principium legis nostre refertur, aliter enim si ad proxima verba referretur, ubi de feriis & mercatis & locis ubi fit franchisia fit mentio, destrueretur dispositio dicte legis secunde, & 4. tit. 20. infra

eodem libro, generaliter disponentis, quòd cum merces vel armenta portantur ad vendendum ad loca dominorum & ubi publicatur franchisia, & ferie & mercata, non salvata sunt, omnino, teneatur portans ad solvendam Gabellam in loco ubi vivit & à quo ea extraxit & incurrit alias penas ibi contentas, ita ut si ibi portentur & vendantur & afferatur testimonium, de quo hic nihil proficiet, aliter enim dicta lex quarta, destrueretur, idque etiam deducitur ex fine nostre legis dum dicitur quòd si portantur ad ferias & mercata inserta in libro de los salvados, ferendo testimonium, quòd ibi ea portavit, & quòd est locus ille de los salvados nullam debebit Gabellam, in loco suo, sed si in locis iis exemptis à Rege ferendo testimonium liberatur venditor ibi vendens merces extractas à populo & terra sua, ergo concluditur clarissime, quòd si non est exemptus à Rege locus ille ubi portantur & venduntur, si tamen sunt loca ubi publicantur ferie vel mercata franca & ubi fit franchisia in toto vel in parte etiam testimonium nostri text. feratur, nihil proficiet ad excusandum à Gabella, & à penis dict. l. 4. & consequenter versus hic non est exceptio præcedentium verborum, sed dictorum in principio nostre legis, quòd est nullum considerandum, aliter enim & lex nostra confunderetur, & dict. l. 4. tit. 20. infra eodem procedere non posset, quòd ut melius percipias pono tibi principalem nostri text. conclusionem, in principio ejus positam scilicet, fabricantes per pannos, causa negotiationis tenentur eos registrare arrendatori Gabella: pannorum illius loci ubi fabricantur, & ibi tenentur eorum Gabellam solvere respectu facti registri, nisi intra triduum demonstraverint testimonium, de quo hic, in vers. *salvo si dentro*, nam tunc excusabuntur, & non aliter, etiam si dixerint & se excusare voluerint, quòd eos portaverunt ad ferias & mercata, & loca quælibet ubi franchisia Gabella in totum vel in parte portantibus ibidem merces & armenta publicata erat, in iis enim etiam testimonium dictum ferant, non excusabuntur, & hoc colligitur ex l. 2. & 4. tit. 20. infra eodem, per quam nostra in iis verbis declaranda est, & colligitur etiam ex vers. nostri text. dicente quòd si ferie & hæc mercata & loca ad quæ portantur merces & armenta vel pania essent libera à Gabella ex Regis privilegio situato in libro de los salvados, tunc non deberet Gabellam iste portator in loco suo neque alibi, neque incurreret alias penas portando dictum testimonium, & idem etiam in dict. l. 4. disponitur, & ex l. 2. ibi no embarcante que muestren, & quia nisi sic intelligamus la tal alcavala averfido pagada en las tales villas y lugares, y mercados francos, superfluum esset vers. finalis nostri text. vel saltem non esset exceptio de regula, & hunc credo nostre legis verum sensum, & nisi sic intelligatur, plurimas contrariedades decerpet ex l. nostra doctus lector, & ad dictas l. 2. & 4. titulo 20. infra eodem itidem.

Ibi, *Aviendo los vendido en lugares Realengos*, intellige, in quibus in toto vel in parte non est publicata franchisia, nam si esset publicata etiam si essent loca regia, nihil proficiet si non est de salvatis dictum testimonium, ut apparet ex dict. l. 2. titulo 20. infra eodem in dict. vers. no embarcante in glos. præcedente relato.

Ibi

Ibi, *Però si en los lugares de señorio*, intellige in quibus dicta franchisia publicata est, non vero aliter, ut colligitur ex dict. l. 2. tit. 20. infra eodem, quæ quidem leges cum nostra nisi sic intelligantur procedere non possent & confusionem cuicumque generarent.

Ibi, *Però si los vendieron*, limitatio est dictorum supra de feriis & mercatis & locis etiam de señorio, in quibus fuit franchisia, ex Regis privilegio & in libris ejus scripta, nam tunc non debetur Gabella in locis registri.

Ibi, *Mostrando testimonio en la manra que dice*, & hoc testimonium debet esse signatum à tabellione publico ex iudicis illius loci mandato & cum juramento, ambarum partium, scilicet, ementis & vendentis, & debet etiam continere quòd panni venditi ibidem sunt in tali parte & loco & quibus personis, & quòd non fuit soluta Gabella, quia locus ille est exemptus à solutione Gabella ex Regis privilegio inserto in libro de los salvados.

IN LEGEM DECIMAM-OCTAVAM.

- 1 Gabellam an debeant artifices, opifices & singularii argenti & auri.
- 2 Infector, vulgo, tintorero, an debeat Gabellam.

SUMMARIUM.

A quo sit solvenda auri & argenti venditi Gabella, & in qua quantitate declarat lex nostra.

Ibi, *Porque*, de ista lege & in propositum ejus multa dixit Lafarte de decim. vendi. cap. 2. num. 1. cum sequentibus plur.

Ibi, *Mandamos que de el oro ageno que labrare*, Barr. in locis relatis per Lafarte ubi supra cap. 2. num. 1. in fin. cum sequentibus, circa hæc distinguebat & optime, & Girona de gabel. 7. part. §. 2. num. 10. verum tamen legis nostre distinctio sequenda est, quæ quidem non tantum procedit in auro, sed in argento & in omni alio metallo, & materia ubi factum etiam hominis versatur, secundum Lafarte ubi num. 22. & quid in opificibus, artificibus, & singulariis in debeat Gabellam tradit ibi Lafarte num. 25. & Girona 7. part. §. 2. num. 14. ubi inquit regia executoria compulsos esse solvere Gabellam, & num. 15. dubitat ibi Girona, quid in infectore vulgo tintorero, & inquit quòd non debet Gabellam, & quòd sic executoria regia vidit decimam.

IN LEGEM DECIMAM-NONAM.

- 1 Gabellas & collectas injustas permittentes, & petentes peccant & restitutioni obligantur.
- 2 Gabella justa debetur in conscientia etiam Gabellario non petente & lapsso termino, & num. 3. examinatur num. 4.
- 3 Intellectus legum 119. & 101. quaterni Gabellarum & num. 5.
- 4 Rex potest petere Gabellas debitas à venditoribus omni in tempore, num. 6. & 7. à quo tempore computatur annus nostri text.
- 5 Gabella barbarum quo tempore peti debeat & num. 8.

Acevedo in Recopilationem. Tom. VI.

6 Gabella nullo tempore prescribitur bonorum immobilium si scriptura venditionis suam coram alio quam tabellione loci ubi bona sua sunt, & num. 9.

SUMMARIUM.

Intra quod tempus petenda est Gabella bonorum mobilium se moventium & immobilium, declarat lex nostra.

Ibi, *Por Releva a nuestros subditos y naturales de molestias, y vexaciones injustas*. Verbum hoc, *injustas* multum est ponderandum & ad illud attendendum, est enim maxima importancie scire & verificare, quamne injustitiam verba hæc contineant, nam si de injusta Gabella intelligemus loqui, permittit lex injustas Gabellas peti, quòd est absurdum dicere, quia injustas permittentes, & petentes peccant, & restitutioni obligantur & censuras incurunt, ut alibi diximus, & tradit Jacobus de Graffis, in dict. decisione 124 num. 42. in decis. casuum conscientia; ergo nullo modo sic potest lex nostra intelligi, sed si de injusta Gabella lex nostra loquitur, ob hoc quòd petens eam licet tempore quo contracta fuit erat arrendator earum & ei pertinebat, tempore tamen petitionis non erat jam, & sic vexabantur homines, neque ullus dabatur finis eas petendi, sequitur hinc, quòd lapsso tempore nostri text. injuste petitur Gabella ab eo qui eam ante debebat & prescriptam jam habet ex lapsu temporis nostre legis, & consequenter cum injuste petatur, iuste cum reus denegat & in conscientia illam solvere non tenetur, quòd tamen videtur contra per nos dicta in l. 1. hujus tit. quòd Gabella justa debetur in foro conscientia etiam Gabellario eam non petente, & etiam lapsso nostri text. tempore deberi in conscientia asserit 2 Lafarte de decim. vendi. cap. 18. num. 72. & 73.

& sic neque uno nec alio modo videtur posse intelligi, nisi dixeris in hoc casu injustas vocari, quia lapsso termino nostri text. presumuntur recuperata ac solute, nisi contrarium probetur & sic injuste petuntur per Gabellarium lapsso termino; licet si solute non essent saltem in conscientia videtur debitorem non excusandum, de quo in hac glos. dicemus. Sed si itidem injustas vocare legem nostram molestias & vexaciones habito respectu, ne sub pretextu justè debituram Gabellarum, aliæ non debita petantur, & sic injuste homines per Gabellarios molestantur, deducemus ex iis, quòd lex nostra metam & prescriptionem tribueret injustis Gabellis, justis autem minime, hoc autem est fallum, ergo & illud ex quo deducitur, quæ de causa verba hæc, *injustas*, vel superflue posita esse, & præcedentia verba itidem, vel omnino tenenda est secunda declaratio horum verborum per me supra posita, & sic dubiam esse opinionem & reddi dicti Lafarte, tenentis in conscientia etiam Gabellario termino nostre legis teneri debentem Gabellam eam solvere, nam si lex nostra injustam vocat petitionem post lapssum hujus termini, ergo eo elapso non est solvenda neque in exteriori, neque in interiori foro, item si lex nostra terminum ponit Gabellario petendi Gabellam, & non ultra illum petere eam potest, ergo & debenti

benti eam assignat terminum intra quem obligatur eam solvere, & eo lapsio utus est ab ea, & ab ejus solutione remanet liberotus, quia lex tantum intra illum terminum debitorem ejus constituit, & non antea, quibus de causis & lectori relinquo locum latius cogitandi de intellectu horum verborum. & de veritate opinionis an debeatur in foro conscientie Gabella præscripta per lapsum nostre legis, in uno tamen casu crederem indubitanter lapsio termino nostre legis non deberi Gabellam in conscientia, scilicet quoties eam debens mortuus est. & ejus hæres existit in bona fide nihil de hoc sciens & lapsus fuit terminus nostre legis. Sed an data mala fide idem sit, hoc est quod cogitandum relinquo, nam licet scio præscriptionem cum mala fide non procedere ex text, in cap. fin. de præscriptio. scio etiam hanc nostram legem esse cum aliis insertam in quaterno Gabellarum. & cum ibidem inferatur, ubi adunt leges jubentes Gabellam solvi, ita intelligendum est justum fuisse, si intra terminum à lege nostra præscriptum petatur à Gabellario, ut asserbat Avendaño in dictionario verbo, alcavala, & sic modificatio hæc securas videtur reddere conscientias illorum, qui non poterunt Gabellas, & lapsus est terminus in quo petenda erant, & hoc cum contractus sunt publicæ & palam, ut nostra lex loquitur, ita ut venire possint in notitiam Gabellariorum vel cum est confectum, quod dicta venditionis denuntiatio non sit necessario facienda publicanis, ut inquit Covar. cap. peccatum. 2. part. §. 5. in fi. vers. ceterum, & Salon de jus. & fin. in pag. 439. infra à alleganda, col. 1. ad fin. cum sequentibus, secus si occulte & fraudulenter, & nam tunc præscriptio nostri text. non excusetur, ut inquit Angles, in scribis theolo. quest. tit. de restitutio. veltigal. r. dicitur, tom. 2. ubi inquit secundum consuetudinem Hispanicam nullum teneri solvere Gabellas nisi petantur ab exactore, dum tamen venditiones palam, & non occulte fiant, secus alias, ut tenet alios allegans Gironda de Gabellis 12. part. n. 7. & sic secundum l. 21. r. 19. infra eodem disponitur, præconizandum, ubi Gabella solvenda est, sed in iis usum servandum cujusque loci, inquit Salon, de jus. & jur. cap. 186. pag. 439. vers. sed qualis, & cum hæc ita se habeant nimirum si cogitandum super his relinquo prout relinquo, & consuetudini uniuscujusque loci standum, circa hoc DD. jam relati, & præsertim, Salon, asserunt, & hoc cum publicè celebratur contractus, est difficultas, non vero si occulte, nam tunc insistendè est solvenda Gabella.

nostræ legis, Pero en quanto a las alcavala, erat pars illius l. 101. qui nunc est. l. 10. sup. istor. & lib. in qua cum ut ibi dixi nullum jam apponatur verbum de tempore, in nostra fuit appositum ad evitandas superfluitates, & quia ibi non sicut hic convenire poterat.

Ibi, En todo el año de su arrendamiento y en dos meses despues de el otro año, tempus hoc circa mobilia & se moventia, & circa immobilia tempus in vers. pero en quanto, appositum servanda sunt, & non tempus appositum per legem sequentem, quæ in quantum ad hoc, in quo est legi nostre contraria, corrigitur per nostram salva remanente in omnibus aliis ibidem dispositis nostre legi non contrariis, ut ibi advertit subscriptio marginalis, & sic remanebit valida in eo quod ibi disponitur de interruptione præscriptionis, & itidem in eo quod disponitur, in vers. T esto se entiende, ut dicta præscriptio quoad regem ipsum non procedat, cui quidem non precluditur via petendi etiam si legis nostre tempora, & majora quidem labantur, & tempus nostre legis adversus Gabellariorum proderit etiam non dantibus tabellionibus copiam instrumentorum ipsis Gabellariorum, secundum quod in dict. l. 10. supra eodem, disponitur sicut & prodest ipsis qui Gabellas debent, ut bene advertit Lafarte ubi supra, cap. 18. num. 71. & intellectus assignatus per Lafarte, in eodem cap. 18. num. 68. & 69. inter legem nostram & legem sequentem, non applaudit, tum quia est contra assera per dictam subscriptionem marginalem, dict. l. 10. sequentis, quæ subscriptio est omnino sequenda, ut alias diximus in alio proposito in rubric. tit. 2. lib. 6. supra, tum etiam quia lex nostra non solum procedit cum bona sive mobilia sive immobilia venduntur facta scriptura de venditione sive non facta, licet in immobilibus lex nostra de scriptura meminerit, non est ut de ea omnino sit instrumentum consiciendum, sed quia à communiter accidentibus soler fieri, ut & in proposito dict. l. 10. supra eodem, dixit ipsemet Lafarte ibi per me relatus, & sicut intellectus Lafarte, inter legem nostram & sequentem non est sequendus, ita neq; est tenendus ille de Gironda de Gabell. 4. part. §. 2. num. 16. indistinctè dicens legem nostram corrigere legem sequentem, nam non corrigit in omnibus, sed in contrariis tantum nostre legi, ut ibi bene advertit subscriptio marginalis, & licet lex sequens cum correctæ sit in tempore ibi constituto possit excusari in nostra copulatione apponeretur, ob quod male Lafarte in dict. num. 68. carpit subscriptorem & collectorem Attienza non debuit illum carpere, tum quod non in totum, ut dixi corrigitur sequens lex, tum etiam quia oportet, apparere & constare multo ante leges quaterni Gabellarum esse alias leges aliorum regum de Gabellis loquentes. Et qualiter computabitur annus hic, & declarat Lafarte, dict. cap. 18. num. 71. scilicet ut solum proficiat quod deest illius anni à tempore venditionis, & insuper currant alii duo menses anni sequentis post venditionem secuti, & eodem modo circa mobilia, de quibus in vers. sequenti nostre legis.

Ibi, Todo el año siguiente, vide quæ diximus in glos. præcedente, ubi & legem nostram limitavimus non procedere si præscriptio nostri temporis

temporis aliquo actu quo mediante præscriptio interruptur: vel itidem non procedit quoad regem, quo ad eum enim nihil obstat tempus nostre legis, ut utrumque in lege sequente disponitur, quæ in hoc per nostram non est correctæ, ut in præcedente glos. dictum est. in Gabellis autem herbarum & quo tempore debet peti vide l. 13. supra eodem, quæ cum specialiter disponat per eam lex nostra generalis limitanda est.

Ibi, dentro de dos años, vide circa hoc cap. 15. in punctis omnibus Gabellarum jam disponens, quod scripturæ venditionis immobilium & permutationis ac cambii omnino fiant coram tabellionibus publicis del. numero loci illius in quo contrahentes sunt vicini, & quod si coram aliis fiant nullo tempore Gabella eorum præscribatur, quæ tanquam novior dispositio servanda est in suo casu, sed & adhuc teno quod quantvis scriptura non fiat, si palam & publicè facta est venditio & permutatio immobilium adhuc currit præscriptio nostri text. secus vero si occulte & clam & dict. cap. 15. meminit Gironda, ubi supra, num. 16. ad fi. quod capitulum præcedit, cum scriptura fit.

IN LEGEM VIGESIMAM.
SUMMARIUM.

Apponitur hic præscriptio contra conductores Gabellarum currentes, & limitatio ejus.

Ibi, Almoraxifazgor. In iis vide, l. 1. tit. 24. infra eodem, quæ servanda est circa præscriptio-

tionis tempus in iis portoriis apponens ut advertit Gironda de Gabell. 4. part. §. 2. n. 17. & licet lex illa sit antiquior nostra, tamen illa servabitur eo quod in libris de la contaduria, est appositæ, ut ibi dicit marginalis subscriptio, limitabitur tamen, & lex illa ex nostra ut non procedat quoties interrupta est præscriptio, vel quoties contra Regem præscribere quis vult, nam non sufficeret tempus illud, ut utrumque ex l. nostra probatur, quæ in iis ut dixi in lege præcedente in glos. in todo non corrigitur.

Ibi, T quatro años, circa Gabellas minuitur tempus ex lege præcedente, quæ servanda est, & circa almoraxifazgor servabitur tempus dict. l. 1. tit. 24. infra eodem.

Ibi, Hizo algun año o años por do la prescripcion sea interrumpida, de quibus diximus in l. 7. & in l. fi. num. 41. tit. 15. lib. 4. supra, & hæc est prima limitatio nostre legis ad præcedentem & ad dictam. l. 1. tit. 24. lib. isto infra.

Ibi, T me aya lugar en lo que à nos es ofuere devido ni en quello que queda por recandar para nos. Hæc est secunda limitatio legis præcedentis & dict. l. 1. tit. 24. infra eodem, ut tempus illarum non procedat quoad Regem, quoad quem non procedit præscriptio temporis illarum legum, & in iis duabus limitationibus lex nostra remanet incorrecta ut prius dictum est hic, & in l. præcedente, & cum iis finitur titulus iste decimus septimus.

TITULUS DECIMUS-OCTAVUS.

De que todas las personas son obligadas a pagar alcavala, y de las personas y concejos que son exemptos de ella, y de las cosas de que no se ha de pagar.

Cum in superiori titulo dictum sit generaliter de Gabellis, immedie sequitur noster disponens, omnes debere solvere Gabellas, nisi exempti sint.

IN LEGEM PRIMAM.

1. Confratris laicales non gaudent privilegio piorum locorum, nisi ad pias causas sint constituti, ubi quid in collegiis, & num. 7. id etiam profertur.
2. Collegia Doctorum & universitates scholarium coram ecclesiastico conveniuntur, num. 3.
3. Moniales & hospitalia ab ordinario approbata pia sunt num. 4. & Gabellis immunita, ut ibi, nisi ut num. 5. & 6.
4. Fratres Ordinum mendicantium non solvunt Gabellam nu. 7.
5. Collegium aliud est confratria, & aliud persona una singularis ejusdem 8. & n. 4. ex hoc inferitur. Azevedo in Recopilacionem. Tom. VI.

6. Verba, ni orden, nostri text. ad quid referenda sunt, num. 9.
7. Nobilis etiam non excusatur à Gabella etiamsi sit de quatuor militaribus Ordinibus, num. 10. ubi num. 11. quid in millones.
8. Externus à Regno sive Maurus, Indicus aut Paganus ex venditiis in eo debet Gabellam, num. 12.
9. Peregrinos gravant Rognicolarum tributa ob Regni utilitatem imposita, num. 13.
10. Jus non solvendi Gabellam præscribi non potest, num. 14. etiam per tempus immemorabile, ut num. 15. nisi ut num. 15. eodem, & num. 16. quod neque valebit allegare leges hæc non fuisse receptas, nisi post contradictionem transferit.